

Φαινόμενα βίας την περίοδο της πανδημίας

DR. ΘΑΝΟΣ Ε. ΑΣΚΗΤΗΣ
ΨΥΧΙΑΤΡΟΣ - ΣΕΞΟΛΟΓΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΥΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ
ΨΥΧΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΜΕΛΟΣ ΕΨΕ, ΑΡΑ/USA, ISSM/ESSM

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΨΥΧΙΚΗΣ
& ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
Δρ. Θάνος Ασκητής
www.askitis.gr

Επιστημονική Εκδήλωση
Ελληνικού Κολλεγίου
Παιδιάτρων

Σύγχρονες Εξελίξεις
και Προοπτικές
στην Παιδιατρική

ΣΑΒΒΑΤΟ **26**
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
2022

Χωρέμιο Αμφιθέατρο,
Νοσοκομείο Παίδων
«Η Αγία Σοφία»,
Αθήνα

Πρόγραμμα

Η Ημερίδα α αβία διοργανείται με αοτά (8) Μόρια
Ευνοιοζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης (CME-CPD Credits)
από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο

Οργάνωση - Γραμματεία:
free spirit
Βασιλειάδης 12, 15344 Γέρας, Αττική
Τηλ: 2106048260, Fax: 2106047457
E-mail: dmr@free-spirit.gr

Διάκριση επιθετικότητας-βίας

Επιθετικότητα (aggression)

Συμπεριφορά που έχει πρόθεση να βλάψει κάποιον άλλον και μπορεί να είναι σωματική, λεκτική ή παθητική.

Βία (violence)

Ακραία μορφή επιθετικότητας, πράξη εκδήλωσης σωματικής δύναμης, με σκοπό την πρόκληση βλάβης, σωματικής, ψυχολογικής ή και των δύο.

Υποταγή, παράδοση

AGGRESSION and
VIOLENCE

Jacquin, Kristine M.. (2022). "violence". Encyclopedia Britannica, <https://www.britannica.com/topic/violence>

Allen, J. J. & Anderson, C. A. (2017). Aggression and Violence: Definitions and Distinctions. In P. Sturmey (Eds.), *The Wiley Handbook of Violence and Aggression*. John Wiley and Sons.

Μορφές βίας

- **Βία από τον σύντροφο/ενδοοικογενειακή βία** (Intimate partner violence/domestic violence)
- **Λεκτική** (υβριστικός, απειλητικός λόγος)
- **Εξωλεκτική** (σωματική)
- **Σεξουαλική** (κακοποίηση-βιασμός)
- **Παιδική**
- **Έμφυλη**
- **Εκφοβισμός** (bullying/cyberbullying)
- **Εγκληματική και Οπαδική**

Strid, S...Balkmar, D. (2021).Violence regimes: A framework for analysing multiple forms of violence and their relation. *3rd International Conference on Interpersonal Violence Interventions–Social and Cultural Perspectives*

Παράγοντες εκδήλωσης βίας

- ❖ Γενετική προδιάθεση (genetic predisposition)
- ❖ Βιολογικοί δείκτες (αναπτυξιακοί-μαθησιακοί)
- ❖ Συνθήκες ζωής (περιβάλλον)
- ❖ Κοινωνικοί (social)
- ❖ Πολιτισμικοί (cultural)
- ❖ Χαρακτηριολογικά προσωπικότητας (Αντικοινωνική, Σχιζότυπη, Ναρκισσιστική, Ιστριονική) - «Έλλειψη Ενσυναίσθησης»

Το βιολογικό υπόστρωμα της βίας

1. Minor physical anomalies (MPA's):

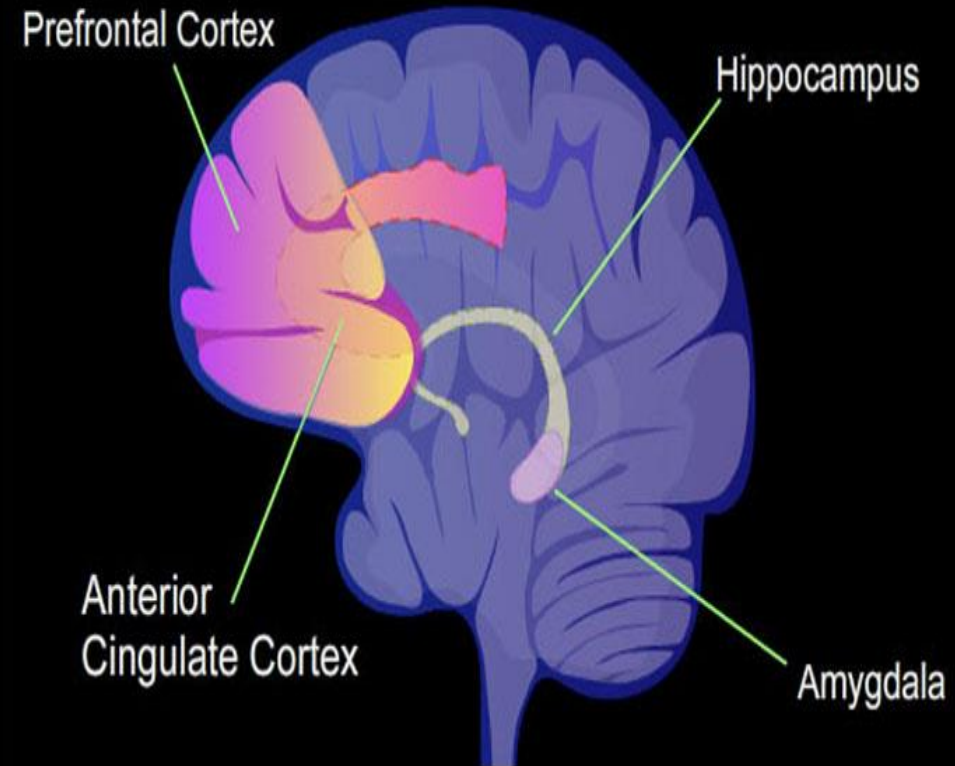
επιπλοκές στην ανάπτυξη νευρώνων κατά την εμβρυική περίοδο (3^ο-4^ο μήνα κύησης) που σχετίζεται με επιθετικότητα και από την ηλικία των τριών ετών

2. Προγεννητική διατροφή-κάπνισμα (prenatal nutrition - smoking exposure):

Διατάραξη στην ανάπτυξη νευρώνων και εκδήλωση αντικοινωνικής και βίαιης συμπεριφοράς

3. Προγεννητική κατανάλωση αλκοόλ (prenatal alcohol consumption):

μειωμένος όγκος αμυγδαλής και ραβδωτού σώματος, καθυστερημένη ωρίμανση στην μετωπιαία λευκή ουσία

Το βιολογικό υπόστρωμα της βίας

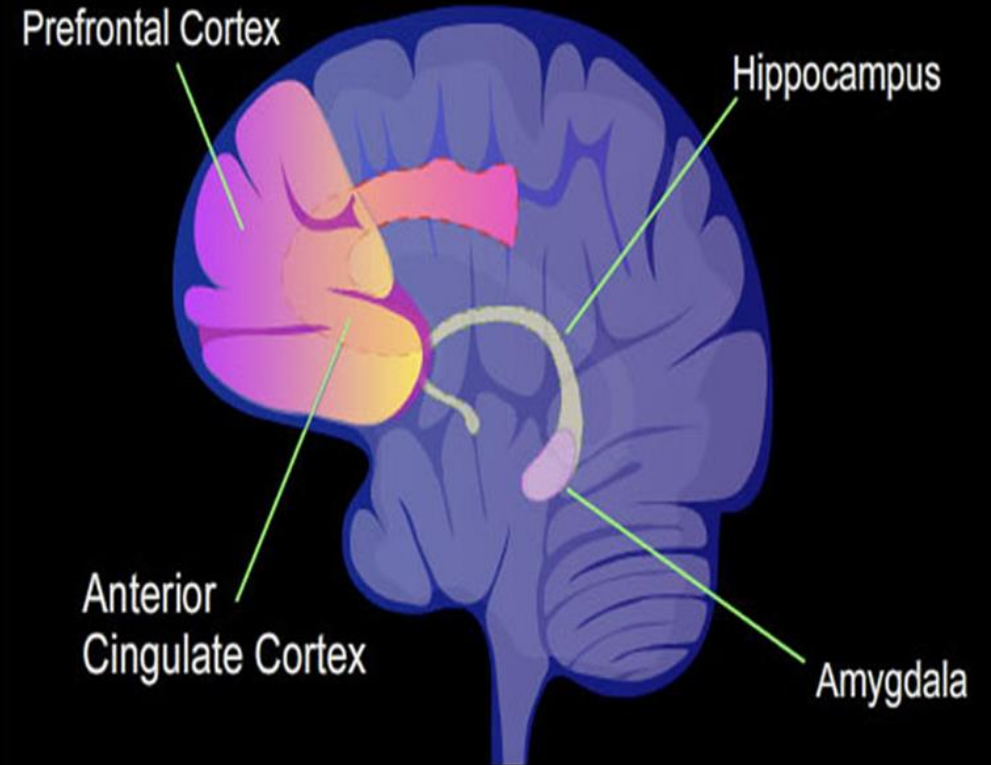
4. Επιπλοκές γέννας (υποξία) και διατάραξη δεσμού με τροφό κατά το πρώτο έτος

5. Έκθεση σε μόλυβδο:

μείωση γκρίζας ύλης κατά 1.2% στα κορίτσια (προμετωπιαίος φλοιός) και 1.7% στα αγόρια (μέσο και κοιλιακό προμετωπιαίο, πρόσθιος φλοιός του προσαγωγίου)

6. Τραυματική εγκεφαλική βλάβη-ΤΕΒ (Traumatic Brain Injury):

1.6 φορές αυξημένες πιθανότητες εκδήλωσης παραβατικής συμπεριφοράς στην ενήλικη ζωή

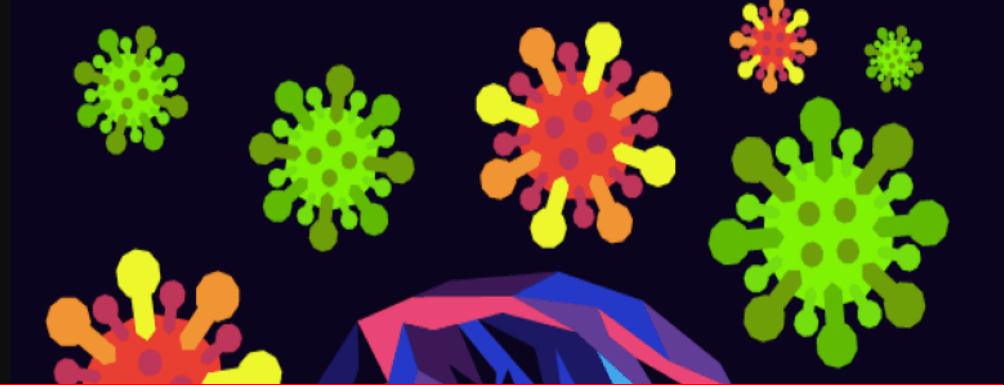
Διανύοντας 2 χρόνια πανδημίας Covid-19...

Ψυχολογικές επιπτώσεις της πανδημίας

N=132, Μ.Ο. ηλικίας: 39 έτη
Συναίσθημα που κυριάρχησε
το τελευταίο 6μηνο:

- Άγχος: 40%
- Μοναξιά: 22%
- Θυμός: 16%
- Λύπη: 16%
- Φόβος: 4%

Η καταθλιπτική συμπτωματολογία φαίνεται να αυξήθηκε κατά την περίοδο της πανδημίας από 8.5% σε 27.8%

Ettman, C. K., Abdalla, S. M., Cohen, G. H., Sampson, L., Vivier, P. M., & Galea, S. (2020). Prevalence of depression symptoms in US adults before and during the COVID-19 pandemic. *JAMA network open*, 3(9), e2019686-e2019686.

Αύξηση της βίας εναντίον των παιδιών και των γυναικών στην πανδημία

Αύξηση των κλήσεων στη Γραμμή SOS 1056 («Χαμόγελο του Παιδιού») **στο πρώτο εξάμηνο του 2021**

- **81,69%** για παιδιά που έχουν κακοποιηθεί ή κακοποιούνται
- **41,29%** για παιδιά που βρίσκονται σε κίνδυνο
- **248,89%** για παιδιά που εξέφρασαν αυτοκτονικό ιδεασμό
- **1000%** για γυναίκες που έπεσαν θύματα ενδοοικογενειακής βίας

«Η σκιά της πανδημίας» (The shadow pandemic)

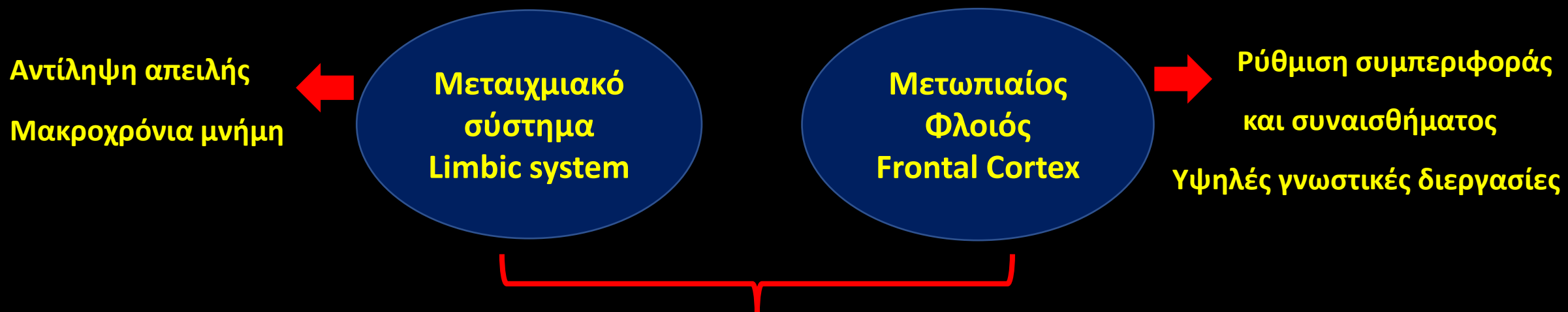
Λόγοι αύξησης της ενδοοικογενειακής βίας στην περίοδο του Covid-19

- Αναγκαστική παραμονή στο σπίτι στη διάρκεια της καραντίνας, απομόνωση, δυσκολία πρόσβασης σε κοινωνικές υπηρεσίες
- Οικονομική ανασφάλεια, κλείσιμο σχολείων, ψυχολογική συμπίεση, συγκρουσιακές σχέσεις
- Αύξηση των πόρων για την αντιμετώπιση του Covid, μείωση των πόρων για τις υπηρεσίες ψυχικής υγείας

Η επίδραση της βίας στην ανάπτυξη του εγκεφάλου κατά την βρεφική και παιδική ηλικία

Η μακροχρόνια έκθεση σε περιστατικά ενδο-οικογενειακής βίας (Intimate Partner Violence-IPV), έχει επίδραση στη νευρολογική, γνωσιακή, συναισθηματική και συμπεριφορική ανάπτυξη του βρέφους.

Ιδιαίτερα ευαίσθητες σε χρόνια αυξημένα επίπεδα κορτιζόλης (υψηλός αριθμός γλυκοκορτικοειδών υποδοχέων)-τροποποίηση υποδοχέων και νευρωνικός θάνατος

Συνθήκες στρες όπως η έκθεση σε βία

Η επίδραση της βίας στην ανάπτυξη του εγκεφάλου κατά την βρεφική και παιδική ηλικία

- Μειωμένες συνδέσεις μεταξύ μεταιχμιακού συστήματος και οπτικού φλοιού σε άνδρες με ιστορικό έκθεσης σε IPV πριν την ηλικία των 12 ετών.
- Διαφορές στην πυκνότητα γκρίζας ύλης (grey matter) στην τοξοειδή δέσμη (arcuate fasciculus) (συμμετέχει στη γλωσσική επεξεργασία) στην αριστερή ανώτερη κροταφική έλικα σε ενήλικες που είχαν βιώσει λεκτική βία κατά την παιδική ηλικία.

Μάσκα: **Η μεγαλύτερη μορφή** **ακύρωσης της επικοινωνίας**

- **Δυσκολία αναγνώρισης συναισθημάτων (αηδία, φόβος, χαρά)**
- **Μειωμένη ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων**
- **Δυσκολία αλληλεπίδρασης με τους εκπαιδευτικούς και τους συνομηλίκους**
- **Φτωχή μιμητική του προσώπου (γέλιο-κλάμα)**

Η προβολή της βίας...

Οι 3 ταινίες που προφήτευσαν τη βία

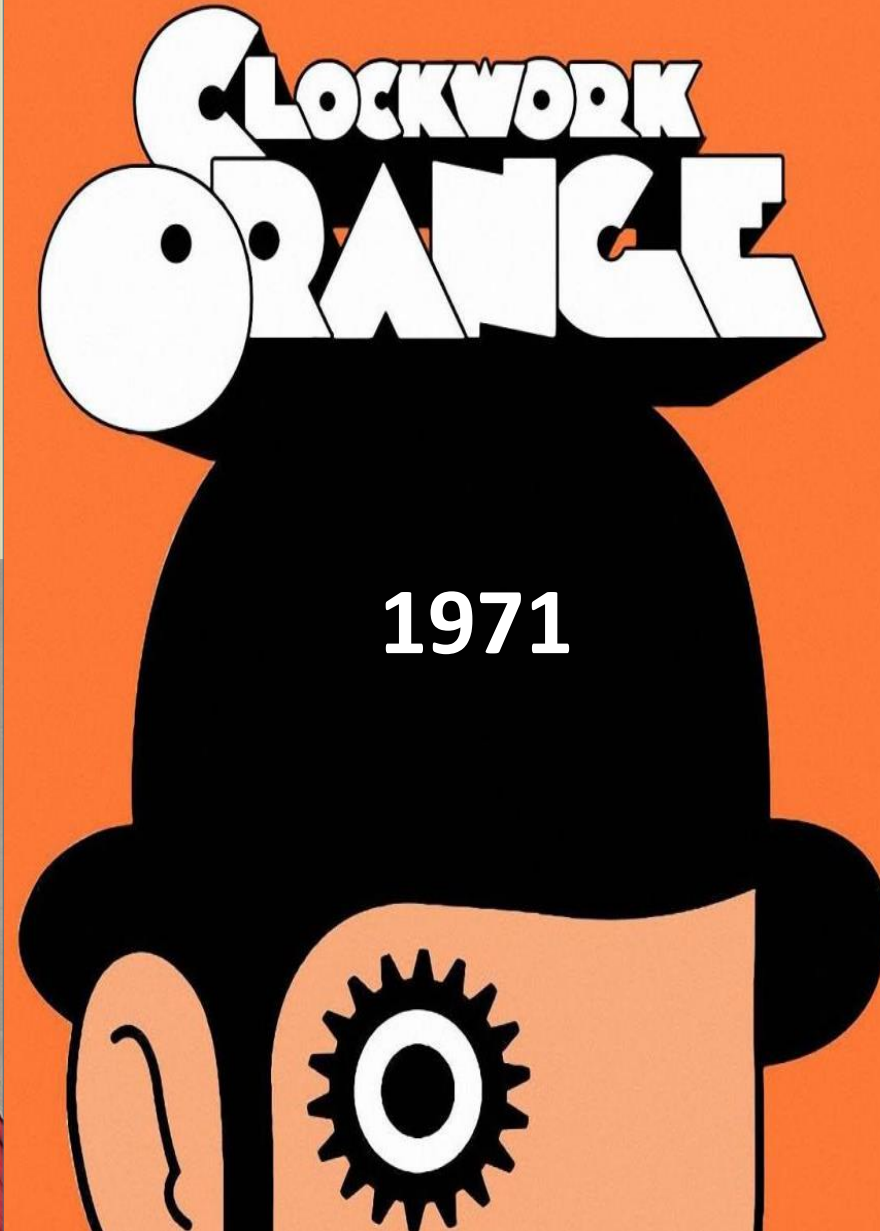
ΛΟΥΙ ΠΕΡΓΚΟ
*Ο πόλεμος
των κουμπιών*

1962

CLOCKWORK
ORANGE

1971

2019

Ο ρόλος των media

- Υπέρμετρη, με έντονα δραματικά στοιχεία, προβολή των περιπτώσεων βίας και γυναικοκτονιών
- Το κακό διαδίδεται, μιμείται και ενισχύεται (το κοινωνικό δίκτυο της εξοικείωσης)
- Η «δικαίωση» του καλού μέσα από το κακό (θύμα ↔ θύτης)
- Κανιβαλισμός: «κατηγορώ και καταδικάζω»

Ι.Ψ.Σ.Υ., 2021

**Η βία,
μέσα στη ζωή μας
θα νικηθεί με:**

- 1. Ενσυναίσθηση (ψυχική ωριμότητα)**
- 2. Ανθρώπινη σύνδεση (επικοινωνία)**
- 3. Συμμόρφωση (οριοθέτηση)**
- 4. Εγγύτητα (οικειότητα)**
- 5. Κοινωνικοποίηση (δεξιότητες)**

Εικόνες βίας και πανδημίας...

TYPES OF SEXUAL HARASSMENT

Sexual
Assault

Fondling
breasts

Body/Strip
search by
opposite sex

Inappropriate
Searching

Rape

Pinching
of
buttocks

Colman McCarthy (1938-)
Αμερικανός δημοσιογράφος & ειρηνιστής

**«Να διδάξουμε στα παιδιά μας την ειρήνη,
αλλιώς κάποιος άλλος θα τους διδάξει τη βία.»**

Μάρσαλ Μακ Λούαν (1911-1980)
Καναδός επικοινωνιολόγος

**«Η βία, είτε φυσική είτε ψυχική,
είναι μια αναζήτηση της ταυτότητας και του νοήματος.
Όσο λιγότερη ταυτότητα, τόσο μεγαλύτερη βία.»**

**Και όμως...
υπάρχουμε!**

Σας ευχαριστώ πολύ!